

BEELDENE VORMING

Henri Matisse

B5.1

Opdracht

Maak een collage in de stijl van Matisse

<i>Groep:</i>	5
<i>KIJKEN:</i>	30 minuten
<i>MAKEN:</i>	60 minuten
<i>VERWOORDEN:</i>	15 minuten
<i>Dimensie:</i>	vlak
<i>Materiaal:</i>	papier
<i>Beeldaspecten:</i>	vorm, kleur, compositie
<i>Variatie 1:</i>	samenwerken in duo's en gezamenlijk een kunstwerk à la Matisse maken
<i>Variatie 2:</i>	collage maken met zwart en wit
<i>Variatie 3:</i>	collage maken met geometrische vormen
<i>Extra:</i>	prentenboek <i>De parkiet, de zeemeermin en de slak</i> van Annemarie van Haeringen

Het beeldmateriaal is te vinden in de toolbox KIJKEN of op www.cultuurtrein.nl/leerlijnen/beeldende-vorming

Er is een special te koop over Henri Matisse, uitgegeven door het tijdschrift *DADA* www.cultuurtrein.nl/links

Na een inleiding op de kunstenaar Henri Matisse en zijn kunstwerken gaan de leerlingen zelf aan de slag met het maken van een collage in de stijl van Matisse. Zij gebruiken hiervoor een groot vel als ondergrond en verschillende kleuren papier om vormen uit te knippen. De vormen zijn organisch en kunnen uit de hand geknipt worden zonder deze van te voren te tekenen. Schuiven en spelen met de kleuren en vormen tot ze tevreden zijn over de compositie waarna de verschillende onderdelen vastgeplakt worden.

De kunstenaar

Henri Matisse is een Franse schilder en beeldhouwer uit de stroming van het fauvisme, een stroming die bekend staat om het gebruik van felle, nauwelijks gemengde kleuren en het weglaten van perspectief. Fauvisme wordt gezien als het begin van de moderne kunst. In de laatste jaren van zijn leven kan Matisse niet meer schilderen, en legt zich toe op het uitknippen van vormen uit geveerd papier.

Leerdoelen

Kies een van onderstaande leerdoelen of formuleer zelf een leerdoel dat past bij het niveau van de groep.

KIJKEN

De leerlingen kunnen vertellen wat ze zien en waaraan ze dat zien.

De leerlingen kunnen een verhaal vertellen bij het kunstwerk dat ze zien.

De leerlingen kunnen iets zeggen over de compositie, de kleuren en de vormen in het kunstwerk.

MAKEN

De leerlingen kunnen fantasie gebruiken om een persoonlijke invulling te geven aan hun kunstwerk.

De leerlingen kennen het onderscheid tussen organische en geometrische vormen en kunnen hier een keuze in maken.

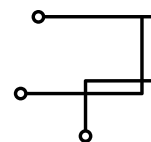
De leerlingen kunnen experimenteren met de compositie voordat zij een keuze maken.

VERWOORDEN

De leerlingen kunnen vertellen over hun werkstuk en hoe zij dit aangepakt hebben.

De leerlingen kunnen kijken naar en praten over het werk van hun klasgenoten.

De leerlingen kunnen verschillen in aanpak zien, benoemen en deze koppelen aan de criteria van de opdracht.

KIJKEN!

Voorbereiding

- Bedenk welk KIJK-leerdoel je wilt bereiken en wat hiervoor nodig is.
- Kies een werkvorm uit de toolbox KIJKEN. Lees voor tips de instructie in de toolbox (of kijk in bijlage 2).
- Pak de kunstkaarten uit de toolbox erbij en haal de kaarten voor deze les eruit (of druk het beeldmateriaal eventueel zelf af).
- Zet afbeeldingen klaar op het digibord en zoek eventueel filmpjes op van het werk van deze kunstenaar.

Lessuggestie

- Geef een korte inleiding over Henri Matisse.
- Kijk klassikaal naar een of meerdere van zijn kunstwerken of voer in groepjes de gekozen werkvorm voor KIJKEN uit.
- Laat een aantal verschillende schilderijen van Matisse zien en laat de kinderen vooral vertellen wat ze zien.
- Geef uitleg over geometrische en organische vormen.
- Vertel wat de opdracht is bij MAKEN, zodat de leerlingen hier vast over kunnen nadenken.

MAKEN!

Voorbereiding

- Bedenk welk MAAK-leerdoel je wilt bereiken en wat hiervoor nodig is.
- Controleer of de benodigde materialen op voorraad en in goede staat zijn.
- Zet de tafels in een handige opstelling en richt ze in met de benodigde materialen.

Benodigde materialen

- wit tekenpapier op A3- of A4-formaat
- gekleurd papier in primaire kleuren (halve vellen A4, restpapier of vouwblaadjes)
- scharen
- lijm

Instructie

1. Haal nog even op wat bij het KIJKEN besproken is.
2. Deel de materialen uit: elk kind krijgt een vel tekenpapier.
3. Op tafel ligt een stapeltje gekleurd papier, scharen.
4. Leg uit hoe je een vorm kunt knippen die aan twee kanten gelijk is door het blaadje dubbel te vouwen en dan te knippen vanaf de dichte rand.
5. Maar zonder dubbel te vouwen een figuur knippen mag natuurlijk ook.
6. Wat voor vormen gebruikte Matisse ook alweer in zijn kunstwerken? Bladvormen, zeevormen, bloemachtige vormen
7. Knip direct, zonder eerst te tekenen.
8. Welke kleuren kies je en waarom? Neem je veel verschillende kleuren of gebruik je maar 1 of 2 kleuren?
9. Geef aan dat er verschillende composities mogelijk zijn met de uitgeknipte figuren: naast elkaar of over elkaar heen, recht of rommelig, kleur bij kleur of door elkaar heen. Laat de kinderen verschillende composities uitproberen.
10. Maak een mooie compositie van het werk en plak alle vormen vast.

VERWOORDEN!

Voorbereiding

- Bedenk welk VERWOORD-leerdoel je wilt bereiken en wat hiervoor nodig is.
- Zorg voor een dobbelsteen. Gebruik de reflectiekring uit de toolbox (of zet de digitale versie uit bijlage 2 klaar op het digibord), als hulpmiddel voor het reflecteren op de opdracht.

Vragen die bij het evalueren van de opdracht van pas kunnen komen

- Wat zien we als we alle kunstwerken bekijken?
- Waarom is jouw kunstwerk een echte Matisse?
- Welke keuzes zijn er gemaakt?(kleurgebruik, vorm, compositie)
- Waarom heb je voor deze kleuren gekozen? Heb je verschillende composities uitprobeerde? Wat veranderde er dan?
- Aan wie zou je dit kunstwerk willen geven? Waarom?
- Wat vond je ervan om aan dit kunstwerk te werken?
- Heb je iets nieuws geleerd bij deze opdracht?

Presentatie

Bedenk met de kinderen een goede plek om deze kunstwerken ten toon te stellen.

Beoordeling

Om het eindresultaat van deze opdracht te beoordelen kun je bijlage 4 als leidraad gebruiken.

